

Deliverable D5.1: Linnansaaren kävijätutkimus 2025 ja kysely norpparetkien osallistujille 2024

Tiina Linsen, Katja Sandgren ja Jari Ilmonen

15.12.2025

Abstract

As part of the Our Saimaa Seal LIFE project, a visitor survey at Linnansaari National Park was scheduled for the end of the project, with the aim of comparing its results to a previous survey conducted in 2021. The purpose was to assess nature tourists' awareness of Saimaa ringed seal-friendly behavior and their interest in participating in seal-watching activities. This information would help improve communication targeted at tourists and estimate the potential demand for seal-related tourism. Nature tourists' views are evaluated as part of the Linnansaari visitor survey. A total of 943 responses were received.

By repeating the study, the effects of the project on the seal-awareness of the nature tourists can be evaluated. The visitor survey was one of the several questionnaires focused on different target groups. The implementation method of this survey differed from the previous ones, because visitor surveys were no longer carried out by Metsähallitus in 2025. Instead of the vast questionnaire form, a short questionnaire concerning only Saimaa ringed seal was produced. Interviewers were not used, collection points were fewer and winter was not included in the study.

This is the fifth visitor survey conducted at Linnansaari National Park and second during the Our Saimaa Seal LIFE project. The data was collected between June and September of 2025. The survey was conducted by using unmanned collection points and two sites where staff actively offered questionnaire forms. A total of 503 responses were received, of which 338 were in Finnish and 165 in English. Despite the differences, the results of this survey were very similar to the previous one. No clear differences can be seen between them. Saimaa seal is quite well known and it is one of the attractions of the national park. Most of the visitors feel that they have enough information on how to act seal-friendly and 47% thinks the nature tourism in the area is seal-friendly. However, 50% of the respondents can not say if it is.

In an additional survey conducted 2024 among participants of Saimaa ringed seal excursions, 80% stated that the Saimaa ringed seal was an important or the most important reason for visiting the area. In the same survey, the excursions were perceived as a significant means of information about the Saimaa ringed seal and the need for its protection. To maintain this awareness and interest on Saimaa ringed seal, informational material and various means of delivering the messages are needed also in the future.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Kansikuva: Linnansaaren kansallispuisto edustaa Saimaan järviluontoa parhaimmillaan. Se on saimaannorpan tärkeä lisääntymisalue. Kuva: Mari Laukkanen.

1. Linnansaaren kävijätutkimus 2025

1.1 Taustaa

Yhteinen Saimaannorppamme LIFE-hankkeessa oli määritelty tehtäväksi Linnansaaren kävijätutkimus hankkeen lopussa ja vertailla sen tuloksia hanketta edeltävään kävijätutkimukseen vuodelta 2021. Tarkoituksena oli kartoittaa luontomatkailijoiden tietämystä saimaannorppaystävällisestä käyttäytymisestä sekä heidän kiinnostustaan osallistua erilaisiin norpan tarkkailuun liittyviin aktiviteetteihin, jotta matkailijoille suunnattua viestintää voidaan kehittää ja arvioida norppamatkailun potentiaalista määrää. Luontomatkailijoiden näkemyksiä arvioidaan osana Linnansaaren kansallispuiston kävijätutkimusta. Toistamalla tutkimus voidaan arvioida hankkeen vaikutuksia luontomatkailijoiden norppatietoisuuteen. Linnansaaren kansallispuisto on yksi saimaannorpan tärkeimmistä pesimäalueista ja keskeinen kohde järviluonnon matkailussa.

1.2 Linnansaari

Linnansaaren kansallispuisto on saaristoinen luonnonsuojelualue Saimaan Haukivedellä. Puisto koostuu noin 130 saaresta, lukuisista luodoista ja kareista sekä vesialueista. Linnansaaren luonnon keskeisiä arvoja ovat saaristoluonto ja -maisema, perinnemaisemat ja saimaannorppa. Koska Haukivesi ja Linnansaari ovat saimaannorpan ydinaluetta, asettaa norpan suojelu rajoituksia alueen virkistyskäytölle.

Kansallispuiston alue on noin 40 kilometriä pitkä ja noin 5-10 km leveä. Sen saarissa on yli 20 retkisatamaa. Pääsaarella, Sammakkoniemessä, on vierasvenesatama ja leirintäalue palveluineen. Sammakkonieniemi on puiston keskeinen käyntikohde. Kansallispuistoon ei ole tieyhteyttä, sinne pääsee vain vesitse tai jäätä pitkin.

Vuonna 1956 perustettu puisto sijaitsee Etelä- ja Pohjois-Savon maakuntien alueella Savonlinnan, Varkauden ja Rantasalmen kuntien alueella (**Liite 1: Kartta 1, Linnansaaren kansallispuiston sijainti**). Linnansaaren kävijät saapuvat useimmiten Oravista puiston itäpuolella ja Porosalmen matkailukeskittymästä puiston länsipuolella. Alueen matkailu- ja vapaa-aikatoimikset järjestävät kesäaikaan pääsaarelle säännöllisiä aikataulutettuja venekuljetuksia ja laivaristeilyjä. Saatavilla on myös venetaksipalveluita.

Metsähallitus arvioi puiston käyntimääräksi vuonna 2020 noin 35 000 käyntiä, vuonna 2024 noin 31 600. Vesistöalueella sijaitsevassa pirstaleisessa puistossa käyntimäärän arviointi on haastavaa. Selkeitä sisään tulopaikkoja ei ole, ja osa kävijöistä liikkuu ainoastaan vesillä.

Linnansaaren kansallispuisto ei ole seudulla yksittäinen suojeltu kohde. Linnansaaresta koilliseen sijoittuvat Joutenveden luonnonsuojelualue ja Koloveden kansallispuisto.

1.3 Kävijätutkimuksen 2025 toteutus ja menetelmäerot vuoden 2021 tutkimukseen

Vuoteen 2025 mennessä kävijätutkimuksista Metsähallituksessa oli luovuttu kokonaan, eikä entinen ASTA-tietojärjestelmä ollut enää käytettävissä. Raskasta 4-sivuista lomaketta ei enää ollut mielekästä käyttää. Vuonna 2021 Metsähallituksen kävijätutkimusjulkaisujen muodossa oli tapahtunut muutos ja se julkaistiinkin uudenaikaisena. Vanhoista seikkaperäisistä ja laajoista raporteista oli luovuttu ja uusi julkaisu oli huomattavasti kevyempi.

Vuoden 2025 kysely toteutettiin paperilomakkein (fi/en), johon otettiin mukaan vain saimaannorppaan liittyvät kysymykset. Paperilomake valikoitui keruutavaksi, sillä aiemmin toteutetulla, norppasafariasiakkaille suunnatulla nettikyselyllä, saatiin vain vähän vastauksia.

Lomaketta (**Liite 2: Kyselylomake 2025, englanninkielinen versio**) oli tarjolla Sammakkonien leirintäalueella ja yhteysveneessä, joissa Saimaa Holiday Oravin henkilökunta tarjosi lomakkeita aktiivisesti retkeilijöille. Postilaatikoilla toteutetut ”kylmäasemat” sijaitsivat Perpulanluhdan, Myhkyrän ja Hietasaaren telttailualueilla sekä Linnansaaren torpalla. (**Liite 1: Kartta 2, Kyselyn keruupaikat**). Palautettuja lomakkeita kertyi yhteensä 503 kpl, josta suomenkielisiä 338 ja englanninkielisiä 165. Kuten aiemmassakin tutkimuksessa, kaikki vastaajat eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin. Keruu aika ajoitettiin Linnansaaren yhteysaluksen liikennöinnin mukaan, 7.6.-7.9.2025.

Keruupaikat valikoituivat telttailu-/käyntikohteiden suosituimmuuden, saavutettavuuden ja käytettävissä olevan henkilöresurssin perusteella. Keruupaikat on esitetty liitteenä olevassa kartassa:

- Sammakkonien alueella on aktiivista toimintaa kesäaikaan päivittäin. Se on Linnansaaren kävijöiden solmukohta, jonne on säännöllinen reittiliikenne. Pääsaari on Linnansaaren suosituin käyntikohde.
- Reilun puolen kilometrin päässä Sammakkonien alueesta on suosittu perinnemaisemakohde, Linnansaaren torppa. Rakennukseen on kävijöillä vapaa pääsy.
- Kolmantena keruupaikkana pääsaarella on Perpulanluhdan telttailualue saaren toisessa päässä.
- Kansallispuiston eteläisiä alueita edustaa Hietasaaren läntinen telttailualue.
- Kansallispuiston pohjoisia alueita edustaa Myhkyrän telttailualue.

2025:

- Aineisto kerättiin **7.6.-7.9.2025**. Talviaika jäi pois.
- Aineistonkeruupaikkoja oli miehittämättöminä kylmäpisteinä torpalla sekä Perpulan, Hietasaaren ja Myhkyrän telttailualueilla. Keruupaikkoja verrattuna vuoden 2021 tutkimukseen oli selvästi vähemmän.
- Keruu jatkuu, ei arvottuja päiviä.
- Vastauksia saatiin 503 kpl.
- Aineistonkeruu lomaketta tarjoten Sammakkonien kioskilla ja yhteysveneessä sekä kylmäpisteillä.

2021:

- Aineisto kerättiin **13.2.–12.9.2021** painottuen retkiluistelusesonkiin ja kesäkauteen.
- Aineistonkeruupaikkoja oli telttailualueiden retkisatamissa eri puolilla puistoa sekä pääsaaren leirintäalueella. Paperilomakkeita sekä nettilomakkeeseen johtava qr-koodi oli tarjolla myös kahdessa miehittämättömässä pisteessä kansallispuistossa.
- Keruupäivät arvottiin vuodenaika huomioiden.
- Vastauksia saatiin kaikkiaan 943 kappaletta.
- Keruussa käytetty tutkimuslomakkeita jakavia, keruupaikoilla kiertäviä haastattelijoita, miehittämättömiä vastauspisteitä sekä nettikyselyä. Suurin osa vastauksista saatiin haastattelijoita käyttämällä.

Linnansaaren torppa on suosittu käyntikohde. Kuva: Ulla Keituri.

1.4 Tulokset

Kävijöiltä kysyttiin saimaannorppaan liittyvä kysymyspari, jolla haluttiin selvittää kävijöiden näkemystä omasta saimaannorppatietämyksestään suhteessa norppaystävälliseen toimintaan Saimaalla liikuttaessa ja norpan huomiointiin alueen luontomatkailussa.

Ensimmäisen kysymyksen kohdalla kyllä / ei -jakaumassa oli vain 1 prosenttiyksikön ero. Valtaosa koki oman tietonsa norppaystävällisestä toiminnasta riittäväksi.

Näkemyks norpan huomioimisesta luontomatkailussa ei ollut yhtä selkeä. 47% mielestä norppa on huomioitu alueen luontomatkailussa. Aiempaan tutkimukseen verrattuna tämä tulos on hieman laskenut (2021: 51%). Toisaalta aiempaa suurempi prosenttiosuus vastaajista ei osannut kertoa näkemystään norpan huomioimisesta.

Onko sinulla mielestäsi riittävästi tietoa siitä, kuinka toimia norppaystävällisesti Saimaalla liikuttaessa?

2025:

Kyllä 369 kpl **76%**
Ei 115 kpl **24%**

2021:

701 kpl, **77 %**
209 kpl, **23 %**

Onko saimaannorpan esiintyminen Linnansaaren kansallispuistossa mielestäsi huomioitu alueen luontomatkailussa?

2025:

Kyllä 228 kpl, **47%**
Ei 16 kpl **3%**
En osaa sanoa 243 kpl, **50%**

2021:

463 kpl, **51 %**
38 kpl, **4 %**
411 kpl, **45 %**

Kävijöiltä kysyttiin myös vaikuttimia heidän Linnansaari-käynnilleen. Samaa monivalintakysymystä oli käytetty aiemmissa tutkimuksissa, mutta vuoden 2021 tutkimukseen uudeksi vaikuttimeksi oli lisätty saimaannorppa. Tuolloin norppa ylsi heti 8. sijalle. Myös vuoden 2025 tutkimuksessa tilanne oli sama, saimaannorppa ylsi 8. sijalle yhteensä 18 vaihtoehdon joukosta. Vaikuttimet kaiken kaikkiaan ovat hyvin yhteneväiset tutkimusten välillä (vaikuttimena erittäin tärkeä tai melko tärkeä, arvosanat 4 ja 5).

Kuten edellisessä tutkimuksessa, tälläkään kertaa valtaosa vastaajista ei koe tarvetta tutustua uusiin ihmisiin tai osallistua opastetulle retkelle (arvosanat 1 ja 2).

Alla on esitetty 10 kärkeä vertailtuna tutkimusten välillä.

Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat tai olivat tällä käynnilläsi Linnansaaren kansallispuistossa? Vastaa jokaiseen vaihtoehtoon.

5 = erittäin tärkeä, 4 = melko tärkeä, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeä, 1 = ei lainkaan tärkeä

2025:

1. Luonnon kokeminen
2. Maisemat
3. Poissa melusta ja saasteista
4. Henkinen hyvinvointi
5. Rentoutuminen
6. Alueeseen tutustuminen
7. Yhdessäolo oman seurueen kanssa
8. Saimaannorppa
9. Luonnosta oppiminen
10. Mahdollisuus olla itseksensä

2021:

1. Luonnon kokeminen
2. Maisemat
3. Rentoutuminen
4. Yhdessäolo oman seurueen kanssa
5. Henkinen hyvinvointi
6. Poissa melusta ja saasteista
7. Alueeseen tutustuminen
8. Saimaannorppa
9. Luonnosta oppiminen
10. Kuntoilu

Saimaannorppan tarkkailun ohella luonnosta nauttiminen, maiseman katselu ja luonnon tarkkailu ovat suosittuja aktiviteetteja Linnansaareissa. Kuva: Ulla Keituri.

Kaksi muuta norppakysymystä selvitti missä määrin saimaannorpan havainnointi sisältyi kävijöiden todellisiin tai suunniteltuihin aktiviteetteihin Linnansaari-käynnin yhteydessä ja kuinka moni arvotti sen peräti kaikkein tärkeimmäksi aktiviteetiksi. Alla on esitetty 10 kärkeä kaikkiaan 32 aktiviteettivaihtoehdosta. Kesäaikaisen kyselyn vaihtoehdoista poistettiin ”potkukelkkailu” ja ”retkiluistelu”. Myös ”Käynti luontokeskuksessa” poistettiin turhana, sillä luontokeskuksia ei alueella ole. Tässä kysymyksessä kävijät ovat valinneet useita aktiviteetteja.

Prosenttiosuudet kaikista vastauksista ovat lähes kauttaaltaan korkeampia, saimaannorpan havainnointi mukaan lukien. Aiemmassa tutkimuksessa saimaannorppa oli tärkeysjärjestyksessä sijalla 9, nyt sijalla 8. Suosituimmat aktiviteetit ovat kuitenkin samoja, vaikkakin osin eri järjestyksessä. Uutena 10 -listalle nousi luontovalokuvaus, joka aiemmassa tutkimuksessa oli sijalla 12.

Vastauksia tähän kysymykseen saatiin yhteensä 492 kpl. Suluissa on vuoden 2021 vastaavat prosenttiosuudet ja alla suosituimpien aktiviteettien tärkeysjärjestys vuonna 2021.

Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Linnansaaren kansallispuistossa tällä käynnilläsi? Merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto.

Tärkeysjärjestys 2025:

1. Luonnosta nauttiminen	390 kpl, 79% (56%)
2. Luonnon tarkkailu	369 kpl, 75% (60%)
3. Maiseman katselu	360 kpl, 73% (47%)
4. Kävely	336 kpl, 68% (60%)
5. Retkeily	291 kpl, 59% (44%)
6. Eväretkeily	270 kpl, 55% (43%)
7. Luontopolkuun tutustuminen	252 kpl, 51% (26%)
8. Saimaannorpan havainnointi	214 kpl, 44% (28%)
9. Uinti	209 kpl, 42% (39%)
10. Luontovalokuvaus	198 kpl, 40% (23%)

Tärkeysjärjestys 2021:

1. Kävely
2. Luonnon tarkkailu
3. Luonnosta nauttiminen
4. Maiseman katselu
5. Retkeily
6. Eväretkeily
7. Uinti
8. Veneily
9. Saimaannorpan havainnointi
10. Luontopolkuun tutustuminen / Kioskillä käynti

Kaikkein tärkeimmän aktiviteetin kirjasi vain 236 vastaajaa, vaikka kysymys oli huomion herättämiseksi korostettu eri värillä. Suluissa on vuoden 2021 vastaavat prosenttiosuudet ja alla tärkeysjärjestys 2021. Samat aktiviteetit näyttävät olevan tärkeimpien joukossa. 10 kärjen listassa uutena tulokkaana on Sammakkonien kioskilla käynti, kun taas eväsretkeily on pudonnut vuoden 2025 listalta pois. Vaikka saimaannorpan sijoitus on noussut sijalta 10 sijalle 7, on huomioitava, että alemmissa prosenteissa vastaajia on vain vähän ja samoja prosenttiosuuksia useampia.

Mikä valitsemistasi vaihtoehtoista oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi?

Tärkeysjärjestys 2025:

1. Luonnosta nauttiminen	68 kpl, 29% (n. 23%)
2. Melonta	39 kpl, 17% (10%)
3. Retkeily	23 kpl, 10% (n. 10%)
4. Luonnon tarkkailu	18 kpl, 8% (n. 8%)
5. Veneily	17 kpl, 7% (n. 11%)
6. Maiseman katselu	13 kpl, 6% (n. 4%)
7. Saimaannorpan havainnointi	8 kpl, 3% (n. 4%)
8. Luontopolkuun tutustuminen	7 kpl, 3% (n. 3%)
9. Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	7 kpl, 3% (n. 4%)
10. Sammakkonien kioskilla käynti	6 kpl, 3% (< 1%)

Tärkeysjärjestys 2021:

1. Luonnosta nauttiminen
2. Veneily
3. Retkeily
4. Melonta
5. Luonnon tarkkailu
6. Kävely
7. Eväsretkeily
8. Maiseman katselu
9. Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa
10. Saimaannorpan havainnointi

2. Kysely norpparetkien osallistujille

Toteutimme yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa Webropol -pohjaisen kyselyn saimaannorpparetkien osallistujille touko-syyskuussa 2024. Kysely toteutettiin toimittamalla yrittäjille kortteja, jossa olevan QR -koodin avulla asiakas pääsi kyselyyn, joka oli saatavilla sekä suomeksi että englanniksi. Taustoittavien kysymysten (kansallisuus, motiivit yms.) lisäksi kysyttiin keskeisiä asioita saimaannorpan suojelusta ja viestinnän keinoista sekä norpparetkien toteutuksesta lajin suojelun kannalta.

Vastaajia oli yhteensä 58, joista 44 suomalaisia (lisäksi Saksa 4, Slovenia 1, Intia 2, Sveitsi 1, Iso-Britannia 1, Australia 1, Itävalta 1, Ranska 1, Puola 1, Iran 1). Lähes kaikki osallistuivat norpparetkelle toukokuussa (1 kesäkuussa, 1 syyskuussa). Vastaajista 20 sai ajatuksen norpparetkestä osallistumiseen internetistä, sosiaalisesta mediasta tai matkailuyrityksen kotisivujen kautta. Osa sai idean siitä, että yleensäkin ovat kiinnostuneita saimaannorpista ja osa halusi myös nähdä saimaannorpan (12 vastaajista kuvaili asiaa näin). Kahdeksan oli osallistunut norpparetkelle aiemmin ja halusivat osallistua uudelleen. Seitsemälle osallistujista tuttava tai sukulainen oli suositellut norpparetkettä. Muutama osallistui norpparetkelle lahjakortilla tai oli saanut retken lahjana.

Suurin osa osallistujista aloitti norpparetken Savonlinnasta tai Järvisydämeestä (Savonlinna 22, Järvisydän 18, Oravi 13, Sarviniemi 4, Haukiniemi 1).

Linnansaaren yhteysvene liikennöi kesäaikaan aikataulun mukaan Linnansaaren Sammakkoniemeeseen. Kävijätutkimuslomaketta tarjottiin aktiivisesti veneen matkustajille. Kuva: Ulla Keituri.

3. Tulosten tarkastelu

Vuoden 2025 kysely poikkesi monin tavoin aiemmasta kävijätutkimuksesta. Keruu-aika, -tapa, -paikat ja -menetelmät muuttuivat, joten kysely ei ole täysin vertailukelpoinen vanhojen tutkimusten kanssa. Tässä tutkimuksessa kysyttiin ainoastaan saimaannorppa-aiheisia kysymyksiä ja tehtiin niistä vertailua vuoden 2021 tutkimukseen.

Kyselyiden eroavaisuuksista huolimatta katsottiin, että tutkimuksessa voitaisiin nähdä mahdolliset muutokset kävijöiden suhteessa saimaannorppaan. Tulosten perusteella eroja ei kuitenkaan juuri ole suuntaan tai toiseen. Saadut vastaukset ovat linjassa aiemman tutkimuksen kanssa. Mainittakoon, että vuoden 2021 kävijätutkimuksen vastaajat olivat 90-prosenttisesti kotimaisia matkailijoita, sillä korona-pandemia rajoitti voimakkaasti matkailua. Vuoden 2025 kyselyssä suomenkielisten vastausten osuus oli 67%. Kansalaisuutta ei tiedusteltu, joten mahdollista on, että myös kotimaiset matkailijat ovat valinneet englanninkielisen lomakkeen.

Saimaannorppa sijoittui vanhalle sijalleen yhtenä Linnansaari-käynnin vaikuttimena, nousi yhden sijan yhtenä suunnitelluista aktiviteeteista ja peräti 3 sijaa tärkeimmän aktiviteetin arvotuksessa. Sijoituksen nousu selittyy tässä pitkälti alhaisella vastausmäärällä ja useammalla samalla prosenttiluvulla. Valtaosa vastaajista kokee omaavansa riittävästi tietoa norppaystävällisestä toimimisesta Saimaalla liikuttaessa. Tulos tutkimusten välillä on lähes identtinen.

Käsitys norppaturvallisesta luontomatkailusta Linnansaareissa ei ole selkeä. Puolet vastanneista ei osaa ottaa kantaa kysymykseen. Hieman alle puolet vastaajista on sitä mieltä, että saimaannorppa on huomioitu alueen luontomatkailussa, mutta tulos on laskenut 4 prosenttiyksikköä. Samalla ”En osaa sanoa”-vastanneiden osuus on noussut 5 prosentilla. Vain hyvin pienen vastaajamäärän mielestä saimaannorppaa ei ole riittävästi huomioitu Linnansaaren kansallispuistossa ja tulos on laskenut edellisestä tutkimuksesta yhden prosenttiyksikön.

Monivalintatehtävä *Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Linnansaaren kansallispuistossa tällä käynnilläsi? Merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto* keräsi runsaasti vastauksia ja suunniteltujen aktiviteettien prosentuaaliset osuudet kaikista kysymykseen vastanneista olivat korkeammat, vaikkakin samat aktiviteetit ovat edelleen kärjessä. Tässä tulee mieleen lomakkeiden rakenteellinen ero. Vanha virallinen lomake on ollut pitkä ja raskas sisältäen hankaliakin monivalintatehtäviä. Ehkäpä tämä kysymys on kuitattu ”helppona” täydentäen vain muutama rasti. Ehkäpä nyt lomakkeen ollessa lyhyt, tämänkin kysymyksen äärelle on maltettu pysähtyä ja rastittaa useampia vaihtoehtoja.

Saimaannorppa on Linnansaarikävijöiden keskuudessa tunnettu. Norpan havainnointi on monelle yksi suunnitelluista aktiviteeteista, pienelle osalle jopa se kaikkein tärkein. Tässä ei juuri muutosta ole tutkimusten välillä tapahtunut.

Saimaannorppa kiinnostaa Linnansaaren kävijöitä. Norpan tarkkailu sisältyy monen retkeilijän suunniteltuihin aktiviteetteihin. Kuva: Mari Rantanen.

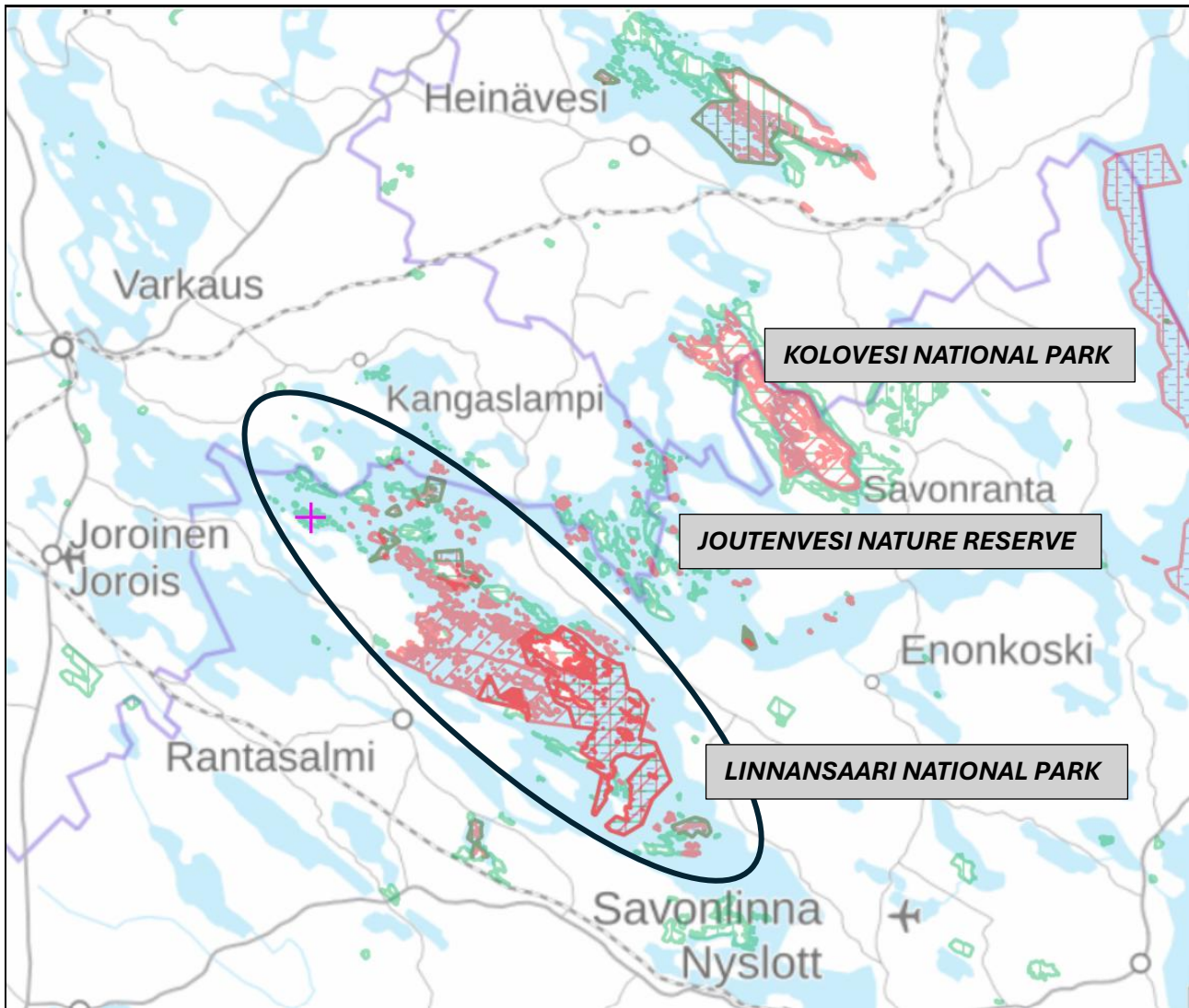
Saimaannorppa näkyy myös alueen luontomatkailuyrittäjien palvelutarjonnassa ja sitä kautta on mahdollista viedä saimaannorppatietoutta eteenpäin ja tehdä luontokasvatusta mielekkäällä tavalla vastaanottavaisen asiakaskunnan parissa. Vaikka hanketoimet eivät ole tulosten perusteella johtaneet kaswaneeseen tietoisuuteen tai vaikuttavuuteen, on tilanne kuitenkin melko hyvä. Tällä tasolla pysymiseen tarvitaan kuitenkin edelleen aktiivista viestimistä ja esimerkiksi info- ja opastusmateriaalin tuottamista.

Vuonna 2024 toteutetussa norpparetkien osallistujille suunnatussa kyselyssä 80% kertoi saimaannorpan olleen tärkeä tai tärkein vaikutin alueelle saapumisessa. Samassa kyselyssä norpparetket koettiin merkittävänä keinona viestiä saimaannorppasta ja sen suojelun tarpeesta. Vertailukohteena olivat perinteiset viestinnän keinot esim. julkaisut, lehtiartikkelit, nettisivut, esitteet jne. 58% piti norpparetkiä parempana ja 40% samanarvoisena viestintäkeinona. 95% vastaajista on sitä mieltä, että norpparetkillä eläimiä voidaan tarkkailla niiden siitä häiriintymättä (Liite 3: Tulokset kyselystä norppasafarien asiakkaille).

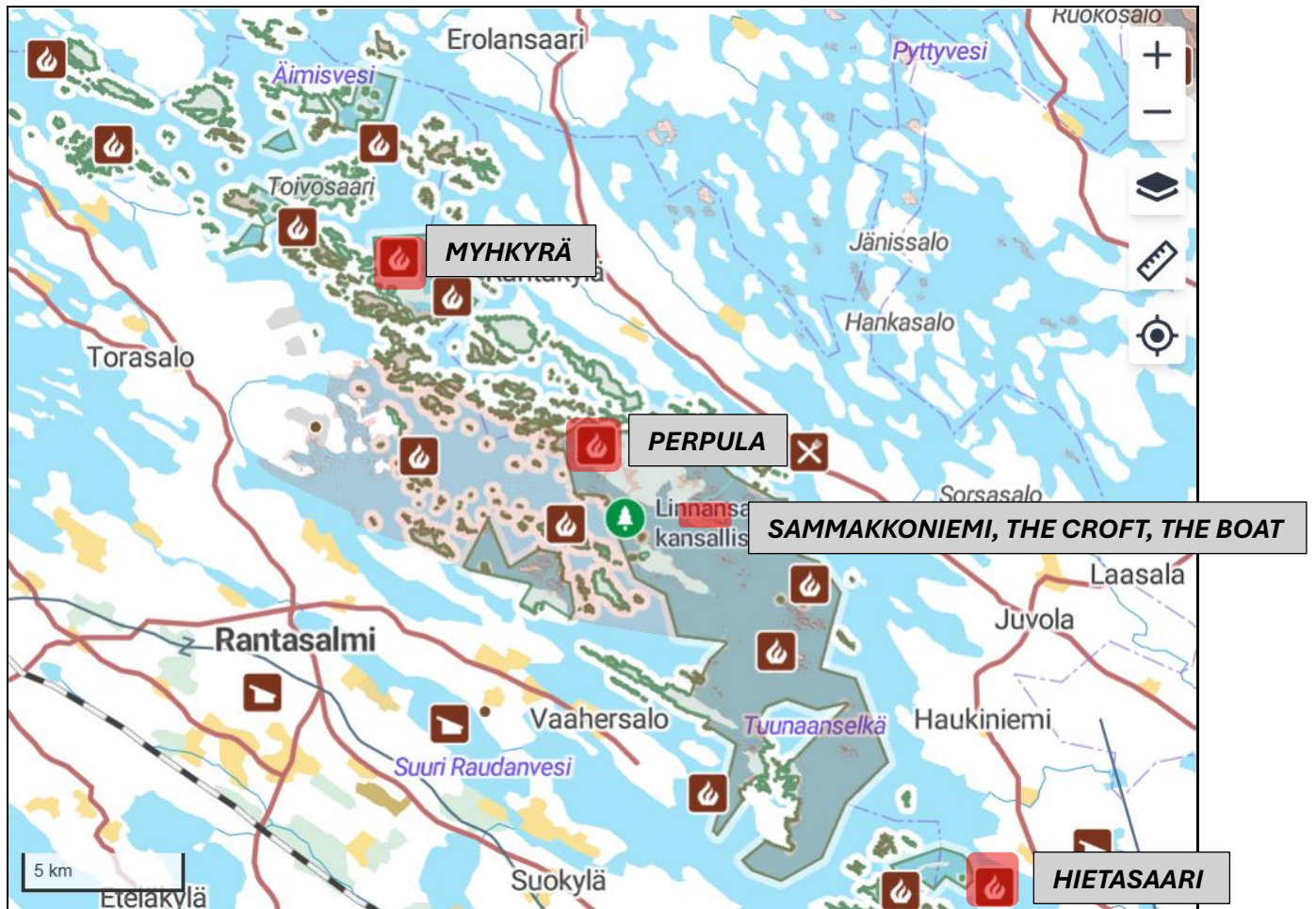
Liite 1.

LINNANSAARI

Map 1: Location of the park

Map 2: Collection sites of the questionnaire

Liite 2.

Dear Visitor to Linnansaari,

We would appreciate a few minutes of your time. We would be grateful if you could answer the following questions by marking or numbering your responses. The same questions were asked in the larger Visitor Survey 2021, and through repetition, the LIFE project "Our Saimaa Seal" will obtain the necessary information about possible changes in the activities and interests of Linnansaari visitors.

During this visit to the Linnansaari National Park how important to you is or was...?

Please respond to each alternative.

5=very important, 4=fairly important, 3=neither,
2=of little importance, 1=not important at all

Very important Not important
at all

	5	4	3	2	1
Nature experiences					
Scenery					
Being on my own					
Mental well-being					
Getting away from noise and pollution					
Relaxation					
Meeting new people					
Being together with own group					
Pleasant old memories					
Getting to know the area					
Learning about nature					
Improving my own skills					
Keeping fit					
Experiencing excitement					
Getting to know the Linnansaari croft					
The Saimaa ringed seal					
Guided tour					
Something else, what?					

What did you do or intend to do at the Linnansaari National Park during this visit?

Please select all that apply.

☐	1.Walking	☐	12.Nature photography	☐	23.Boating
☐	2.Jogging	☐	13.Sout camp	☐	24.Canoeing
☐	3.Hiking	☐	14.School camp	☐	25.Hiking on a nature trail
☐	4.Nature watching	☐	15.Walking with a dog	☐	26.Guided tour
☐	5.Picnic	☐	16.Orienteering	☐	27.Getting to know the Linnansaari croft
☐	6.Fishing	☐	17.Camping	☐	28.Visiting the kiosk of Sammakkonien
☐	7.Bird watching	☐	18.Nature photography, painting	☐	29.Observing the Saimaa ringed seal
☐	8.Picking berries	☐	19.Watching the scenery	☐	30.Voluntary work
☐	9.Picking mushrooms	☐	20.Enjoying nature	☐	31.Accessible outdoor activities
☐	10.Learning about plants	☐	21.Swimming	☐	32.Something else, please specify
☐	11.Visit connected with education	☐	22.Sunbathing	☐	

Which of the alternatives that you selected was or is the most important to you during this visit? Number

Do you feel that you have enough information of how to act in a seal-friendly way when moving in the Lake Saimaa?

☐	Yes
☐	No

In your opinion - has the Saimaa ringed seal been taken into account in the field of nature tourism in the Linnansaari national park area?

☐	Yes
☐	No
☐	I can not say

Thank you!

Liite 3. Yhteenveto Norpparetkien osallistujille toteutetusta kyselystä.

Kooste vastauksista 15.5.-30.9.2024 Webropol -kyselyyn norpparetkien osallistujille:

Taustatietoja, kysymykset 1-5

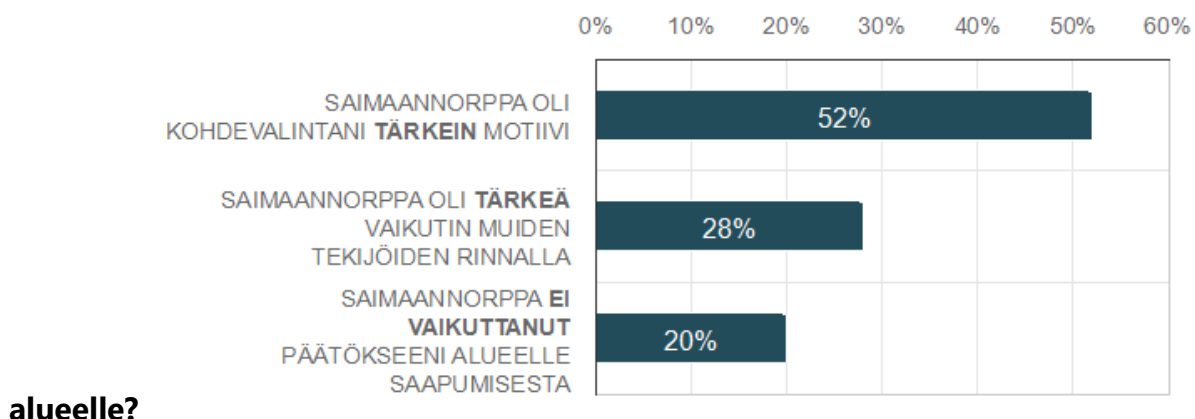
Vastaajia oli yhteensä 58, joista 44 suomalaisia (lisäksi Saksa 4, Slovenia 1, Intia 2, Sveitsi 1, Iso-Britannia 1, Australia 1, Itävalta 1, Ranska 1, Puola 1, Iran 1). Lähes kaikki osallistuivat norpparetkelle toukokuussa (1 kesäkuussa, 1 syyskuussa). Vastaajista 20 sai ajatuksen norpparetkestä osallistumiseen internetistä, sosiaalisesta mediasta tai matkailuyrityksen kotisivujen kautta. Osa sai idean siitä, että yleensäkin ovat kiinnostuneita saimaannorpista ja osa halusi myös nähdä saimaannorpan (12 vastaajista kuvaili asiaa näin). Kahdeksan oli osallistunut norpparetkelle aiemmin ja halusivat osallistua uudelleen. Seitsemälle osallistujista tuttava tai sukulainen oli suositellut norpparetkettä. Muutama osallistui norpparetkelle lahjakortilla tai oli saanut retken lahjana.

Suurin osa osallistujista aloitti norpparetken Savonlinnasta tai Järvisydämeestä (Savonlinna 22, Järvisydän 18, Oravi 13, Sarviniemi 4, Haukiniemi 1).

Saimaannorppa selkeä vetovoimatekijä

Osallistujista 54 saapui muualta ja heistä 52 % vastasi, että saimaannorppa oli kohdevalinnan tärkein motiivi. Saimaannorppa oli tärkeä vaikutin muiden tekijöiden rinnalla 28 %:lle vastaajista. Vähemmistöön jäivät osallistujat, joille saimaannorppa ei vaikuttanut päätökseen alueelle saapumisesta (20 % vastaajista).

Mikäli saavuit muualta, oliko saimaannorppa vaikuttamassa päätökseesi saapua

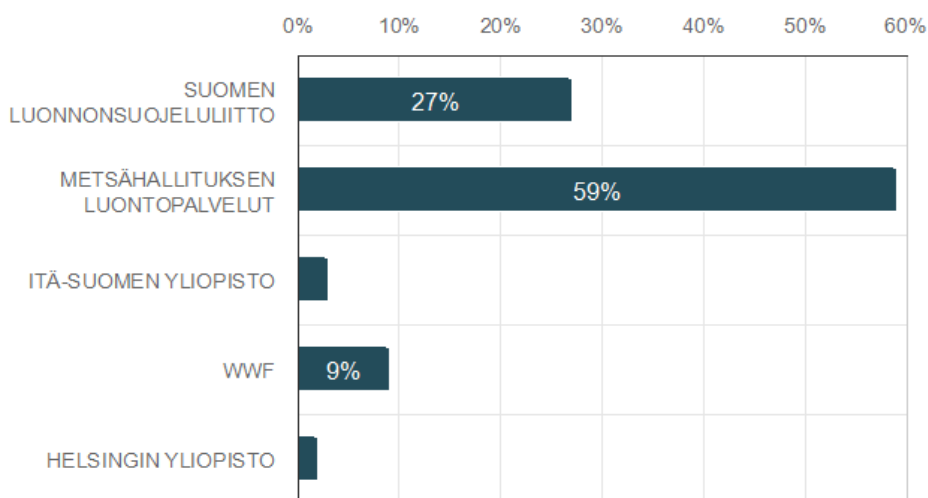

Norppatietämys, kysymykset 6-10

Kysyttäessä saimaannorpan uhanalaisuusluokituksesta, selkeästi suurin osa osallistujista vastasi, että saimaannorppa on erittäin uhanlainen (79 % vastaajista). Kun kysyttiin, onko saimaannorppakanta tällä hetkellä kasvussa, vaihtoehtoina oikein vai väärin, lähes 92 % osallistujista totesi, että kanta on tällä hetkellä kasvussa.

Kaikki osallistujat olivat vastanneet, että väittämä ”kivellä loikoileva norppa on peloton ja sitä voi huoletta lähestyä veneellä” on väärin.

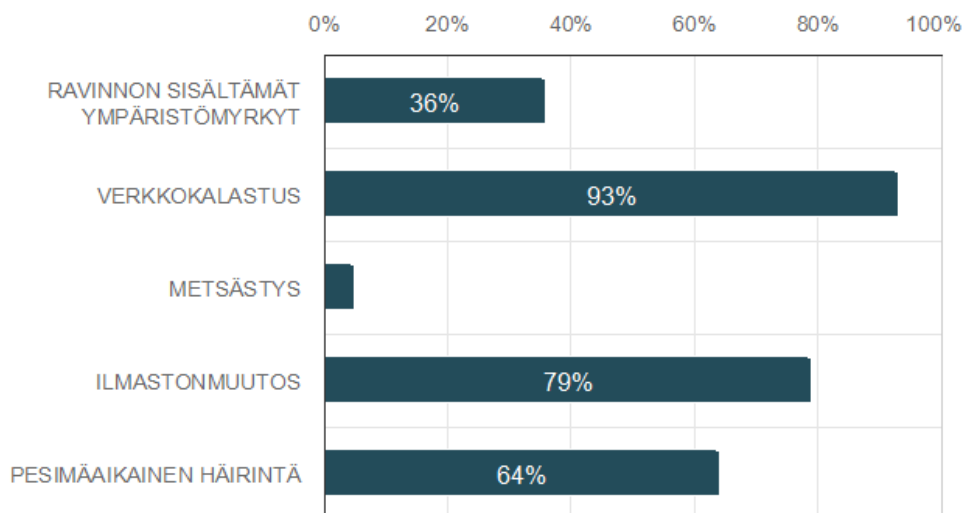
Hajontaa vastauksissa aiheutti kysymys: **Mikä organisaatio vastaa saimaannorpan kannan seurannasta ja suojelutoimista?**

Kohdassa: ”Saimaannorpan eloa uhkaavat nykyisin eniten...” valittiin eniten verkkokalastus (93 %). Toiseksi eniten valittiin vaihtoehto ilmastonmuutos (79 %) ja kolmanneksi eniten pesimäaikainen häirintä (64 %).

Saimaannorpan eloa uhkaavat nykyisin eniten... (voit valita useamman):

Vastaajien määrä: 58, valittujen vastausten lukumäärä: 161

Saimaannorppa ja sen suojelun tarpeesta viestiminen, kysymykset 11-13

Osallistujista reilut 58 % oli sitä mieltä, että norpparetket ovat parempi viestinnän keino verrattuna muihin tapoihin (esim. julkaisut, lehtiartikkelit, nettisivut, esitteet jne.). Lähes 40 % osallistujista pitivät norpparetkiä samanarvoisina viestinnän keinona verrattuna muihin tapoihin. Vain yksi vastaaja koki, että norpparetket ovat huonompi viestinnän keino.

Lähes kaikki osallistujat (98,2 %) kokivat, että saivat retkelle lähtiessä/retken aikana sopivasti tietoa saimaannorpasta ja sen suojelusta.

Osallistujista 55 (lähes 95 % osallistujista) tunsivat, että norppia voidaan retkillä tarkkailla niin, etteivät ne häiriinny. Kolme osallistujista oli eri mieltä.

Terveisesi meille:

Vastaajien määrä: 32

Vastaukset
I really enjoyed seal safari and seeing them in natural environment
Upea elämys. Vieläkin enemmän voisi kertoa pesinnästä ja suojelutoimista.
Moikka
Hyvin bongattiin niitä ja oli tosi mukava retki.
Voisi kerto vieläkin enemmän norpista, koska oppailla kuitenkin on tietoa niistä.
Hienoa, että näitä retkiä järjestetään

Kiitos, tärkeää tietoa ja hieno elämys!
The tour operators were very respectful of the seals, highlighting the importance of not disturbing them and watching them from a distance. This helped us to understand how important and threatened the seals are.
Thank you very much for a great and very interesting guided tour, giving lots of helpful information. Keep on the convincing spirit. Warm regards from Austria
Suuri kiitos hyvästä työstä
Oppaat olivat hyviä , mutta aikaa olisi ollut kertoa paljonkin norpan elinolista, elämästä mm nukkumisesta, pesimisestä, jne
Norpparetket ovat erittäin hyvä tapa edistää Saimaannorpan suojelutietouden leviämistä niin että norpan olemassaolo konkretisoituu kuitenkin häiritsemättä lajia.
Vastuulliset retkien järjestäjät ovat tärkeitä norppien kannalta.
Kiitos hyvin järjestetystä, informaatiopitoisesta norpparetkestä.
Oli upea elämys. Opin paljon uutta norpista, vaikka ennestäänkin tiesin paljon.
Kiitos risteilystä.
Kiitos hyvin järjestetystä retkestä
Useampi matka. Olivat loppuun myytyä
Onneksi näimme peräti kolme Norppaa, se oli hienoa! Pidin siitä, että paikalla oli alan asiantuntijoita kertomassa aiheesta sekä pitämässä silmällä seutua ja havainnoimassa harjaantuneella silmällä mahdollisia paikkoja nähdä Norppa.
Upea risteily!
Wish you the best in your efforts to conserve this beautiful creature.
Mahtava reissu ja hyvä opastus. Suosittelen jatkossa kavereille ehdottomasti. Ja jatkossa ehdottomasti ruokailua voisi mainostaa täällä enemmän. Aivan jäätävän hyvä oli keitto ja leivät. Juuri nämä 4h retket niin kesken matkan pitäs infoa antaa milloin on ruokailu. Kuitenkin laivalla porukkaa paljon ja herkullista ruokaa. Todella ystävällinen henkilökunta. Todellakin jäi huippu mieli tästä vierailusta.

Kiitos. T. Kainuun duunari
Thank you for a wonderful experience. There were plenty of information shared during the trip and really knowledgeable guide.
Thank you very much, and particularly to Heikki!
Kiitoksia reissusta. Oli hieno ja tärkeä
Norpparetki oli mahtava kokemus ja tarkkailu tehtiin luonnon ehdoilla norppia kunnioittaen, eivätkä ne häiriintyneet.
Thank you for protecting the seals!
Retkemme oli todella onnistunut ja molemmat oppaamme olivat aivan mahtavia! Kiitos tuhannesti!
Kiitokset retkestä. Saimaannorppa on niin mielenkiintoinen, että norppatietämystä voisi varmasti levittää myös esim. lastensarjojen tai muiden "norppahahmojen" avulla. Norppa turismi on kaksijakoista, toisaalta se levittää tietoa ja tekee norpan konkreettiseksi, mutta samalla kuormittaa elinympäristöä.
Kiitos :)
Retki oli hyvin järjestetty ja ajankohta oli sopiva koska oli vielä esim. pieni jäälautta jolle olivat kiivenneet. Opas teki parhaansa antaessaan tietoa norpasta ennen veneelle lähtemistä. Vielä olisi hieman enemmän mielestäni voinut kertoa syytä esim. miksi veneellä pysytään riittävän kaukana norpasta ennen veneelle lähtemistä. Kokonaisuus loistava ja propsit oppaalle.
Kiitos hyvin järjestetystä ja onnistuneesta retkestä!
Thank you very much!! I really enjoyed the trip and had very nice guides.

